

**ПОЉОПРИВРЕДНА
САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА
КРАЉЕВО Д.О.О.**

36000 КРАЉЕВО, ЗЕЛЕНА ГОРА БР.29
ТЕЛ/ФАХ: 036/315-053, 036/315-054
Е-ПОШТА: pssibar@sbb.rs

БИЛТЕН

БРОЈ 6/ЈУН 2015.

ГОДИНА VIII

БИЛТЕН БРОЈ 6/ЈУН 2015.

Садржај:

- ◆ Лубичаста пегавост изданака малине - саветодавац Бранко Галовић, дипл. инж.
- ◆ Црна пегавост парадајза – саветодавац Владимир Костић, дипл. инж.

ТИРАЖ: 300 примерака

Љубичаста пегавост изданака малине (*Dydimella applanata*)

Без сумње најзначајнија болеста малине у нашој земљи. Дидумела се сматра једним од главних узрочника пропадања сорте ваљевка, шездесетих година. Нове сорте, крупнијих плодова такође су осетљиве, уз интензивно ђубрење условљавају јаку појаву болести.

Дидумелла напада малину и купину, и хибриде који настају њиховим међусобним укрштањем. Болест се прво уочава крајем јуна почетком јула. Заразе лишћа младих изданака започиње на ивици и шири се према главном нерву. Услед заразе долази до некрозе лишћа између нерава у виду слова „В“. Зараза се са лишћа, кроз лисну дршку, шири на нодусе. Заражено лишће се најчешће превремено осуши.

На захваћеним ластарима се јављају мрке, тамне пеге, често бива захваћен већи део изданка. Касније, у току јесени пеге се слабије примећују јер ластари добијају тамнију боју. Током зиме се примећује сребрнаста боја (избељивање ластара) и у њима се уочавају псеудотечије, касније пикниди. Током пролећа и лета, у оквиру пеге, долази до некрозе, пућања коре и њеног одвајања. Пупољци ретко изумиру, често су ослабљени и смањени да не успевају да се развију у конкуренцији са незараженим пупољцима исте биљке. Заражени пупољци лакше измрзавају у току зиме. На зараженим ластарима у пролеће пупољци не крећу.

Дидумелла се у току зиме одржава у форми мицелије, псеудотечија и пикнида на зараженим ластарима. У влажним условима гљива ставра аскоспоре и конидије које врше заразу лишћа. Гљива из листа расте кроз петелку и колонизира кору ластара око пупољка. Пикноспоре се обилато формирају од јуна до краја јула и највероватније имају примарну улогу у инфекцији листа. Лист постаје врло осетљив са физиолошким старењем услед недостатка светла у основи ластара. Осетљивост ластара је значајно повећана после периода високих температура и тај фактор доприноси појави симптома на нодусима дуж ластара. Почетком август ластари дозревају и мање су осетљиви на заразу.

Дидумелла није лако ни једноставно сузбити. Одмах после бербе уклонити биљке које су донеле род, да се зараза не би пренела на малде ластаре. Не сме се оставити да ластари презиме и да се уклањају у пролеће, како се то иначе чини. Не треба држати густе, превише закоровљене засаде малине, јер се у таквим условима болест јаче јавља.

Уклањање прво изниклих ластара се врши хербицидима, кошењем или на друге начине. Ово се може вршити само у јако бујним засадама и на сортама које подносе уклањање ластара.

У току вегетације могу се користити фунгициди са контактним

Црна пегавост парадајза (*Alternaria solani*)

и системичним деловањем. За третирање родних ластара пре кретања вегетације препоручује се примена сумпорнокречне чорбе. У току вегетације препарати на бази ,азоксистобина пред цветање, 2 недеље пред бербу препарати на бази боксалида/пираклостробина и фенхексамида, уз поштовање прописане каренце.

Бранко Галовић, дипл.инж.

Црна пегавост је веома распрострањена болест која паразитира велики број биљака из породице Solanaceae (парадајз, паприка, плави патлиџан, кромпир) и неке врсте корова. Изазива веће штете углавном на парадајзу. Проузроковач болести је фитопатогена гљива *Alternaria solani*.

Ова гљива се јавља од почетка до краја вегетације биљака, на свим надземним деловима парадајза. Први симптоми јављају се у виду ситних пега на лишћу, стаблу и плодовима. Округласте, прилично крупне пеге са концентричним круговима, јављају се прво на доњем старијем лишћу парадајза. На стаблу настају пеге овалног облика, различите величине, најчешће крупније од оних које се образују на лишћу. Оне могу прстенасто захватити стабло, што се често дешава код младих биљака. Пеге на зараженим плодовима су већих димензија, са угнутим средишњим делом и оне се обично почињу формирати у близини петељке. Инфекција се остварује у време док су плодови зелени.

Гљива се одржава доста дуго у земљишту, на зараженим биљним остацима. Презиме хламидоспоре у мицелији или конидији, које се у биљним остацима могу одржати најмање једну вегетациону сезону. Може да се преноси и семеном. На биљним остацима настају конодије које врше примарне инфекције. Од остварене заразе до формирања нове

генерације конидија прође 5 до 7 дана, што омогућује да се у току вегетације обави више циклуса заразе. Конидије се разносе ветром, кишом, инсектима, оне клијањем дају многобројне зачетке хифа које продиру у биљно ткиво. Болест се највише развија у току наизменичног смењивања сувог и влажног времена. Слабо исхрањене, оштећене или биљке изложене другим стресовима су осетљиве на црну пегавост. Биљке парадајза осетљиве су у каснијим фазама развоја, посебно у време плодношења.

У циљу контроле црне пегавости, потребно је користити превентивне мере заштите. За сетву треба користити здраво семе парадајза, а за садњу здрав расад. Земљиште за производњу у топлим лејама треба дензификовати. Потребно је примењивати плодоред и уништавати заражене биљне остатке. Коришћење агротехничких мера (правилна исхрана, заливање), омогућавају добру виталност биљака.

Ако постоји потреба А. Solani се може сузбијати фунгицидима са широким спектром деловања, на бази: mankozeba:

- dithane m-45, mankogal-80, novozir mn-80, у дози од 2-2,5 kg/ha, mankozeba dimetomorfa:

- acrobat mz-wg, acrobat mz-wp у дози од 2-2,5 kg/ha, најкасније 2-3 дана по стицању услова за заразу, metirama:

- polyram-df, у дози од 2 kg/ha,

propamokarb-hidrohlorida i mankozeba:
- consento, у дози од 1,67-2 l/ha (препарат може да се користи и превентивно),

azoksistrobina:

- quadris, у дози од 0,75 l/ha (препарат може да се користи и превентивно),

mankozeba i metalaksila-M:

- ridomil gold mz 68-wg, у дози од 2,5 kg/ha (препарат може да се користи и превентивно),

hlorotalonila:

- dakoflo, у дози од 3 l/ha,

propineba:

-ANTRACOL WP-70, у дози од 2-2,5 kg/ha (препарат може да се користи и превентивно), и другим препаратима регистрованим за сузбијање ове болести.

Са заштитом треба почети пре појаве болести, то је обично у време формирања првих плодова, и даље у размаку од 7-10 дана.

Владимир Костић, дипл.инж.

ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ВОЋА И ПОВРЋА—КВАНТАШКЕ ПИЈАЦЕ ЗА ПЕРИОД
ОД 16.-26.06.2015. ГОДИНЕ

ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

Јединица мере (кг/дин)	Београд	Краљево	Ниш
Банана	120	120	/
Дуња	/	/	/
Јабука-остала	100	100	100
Лимун	180	180	/
Мандарина	100	/	/
Поморанца	115	120	/
Јединица мере (кг/дин)	Београд	Краљево	Ниш
Краставац-салатни	20	/	15
Кромпир	50	30	60
Паприка-шиља	130	140	/
Лук црни	35	40	35
Парадајз	85	80	70
Тиквице	17	30	25
Шаргарепа	70	80	65

www.stips.minpolj.gov.rs

**ПОЉОПРИВРЕДНА
САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА
КРАЉЕВО Д.О.О.**

36000 КРАЉЕВО, ЗЕЛЕНА ГОРА БР.29
ТЕЛ/ФАХ: 036/315-053, 036/315-054
Е-ПОШТА: pssibar@sbb.rs

ДОМИНАНТНЕ ЦЕНЕ ЖИВЕ СТОКЕ НА ПИЈАЦАМА ЗА ПЕРИОД
ОД 15.-21.06.2015. ГОДИНЕ

ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

Јединица мере (дин/кг)	Тежина/ узраст	Раса	Београд	Краљево	Ниш
Двиске	све тежине	све расе	200	140	/
Јагњад	све тежине	све расе	250	220	300
Јарад	све тежине	све расе	240	150	200
Јунад	350-480 кг	SM	/	/	/
Јунад	>480 кг	све расе	/	/	/
Козе	све тежине	све расе	/	/	/
Краве за клање	све тежине	SM	/	140	/
Крмаче за клање	>130 кг	све расе	/	100	/
Овца	све тежине	све расе	150	110	150
Прасад	16-25 кг	све расе	220	200	220
Телад	80-160 кг	SM	460	430	/
Товљеници	80-120 кг	све расе	/	150	160
Товљеници	>120 кг	све расе	130	120	130
Шиљежад	све тежине	све расе	200	/	/

www.stips.minpolj.gov.rs

**ПОЉОПРИВРЕДНА
САВЕТОДАВНА И СТРУЧНА СЛУЖБА
КРАЉЕВО Д.О.О.**

**36000 КРАЉЕВО, ЗЕЛЕНА ГОРА БР.29
ТЕЛ/ФАХ: 036/315-053, 036/315-054
Е-ПОШТА: pssibar@sbb.rs**